

Dr. med. Δ. Παπαδουλή

Επιμ. Α' ΕΑΝΠ «ΜΕΤΑΞΑ

Περίληψη

Οι οστικές μεταστάσεις είναι συνήθεις στον προστατικό καρκίνο και αντιπροσωπεύουν την κύρια μεταστατική θέση σε περίπου 80% των ασθενών. Η έγκαιρη ανίχνευση των οστικών μεταστάσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη διαχείριση των ασθενών με πρόσφατα διαγνωσμένο υψηλού κινδύνου καρκίνο προστάτη: μια ριζική θεραπεία συνιστάται μόνο σε περίπτωση τοπικά περιορισμένης νόσου, αντίθετα μια συστηματική θεραπεία θα πρέπει να προτιμάται σε ασθενείς με απομακρυσμένες δευτεροπαθείς εντοπίσεις.

Το σπινθηρογράφημα των οστών με χρήση Tc-99m επισημασμένων διφωσφονικών είναι διαγνωστική μέθοδος πρώτης επιλογής στην ανίχνευση οστικών μεταστάσεων. Μειονέκτημα του σπινθηρογραφήματος οστών είναι η χαμηλή συνολική ακρίβεια, λόγω της μη ειδικής πρόσληψης σε θέσεις αυξημένης οστεοβλαστικής δραστηριότητας. Τα ραδιοφάρμακα PET, όπως η F-18 FDG, ραδιοφάρμακα που βασίζονται στην χολίνη (F18-fluorocholine και C-11choline) και το F18-NaF, χρησιμοποιούνται σήμερα ευρύτερα για την ανίχνευση οστικών μεταστάσεων, περισσότερο για την αξιολόγηση αμφίβολων σπινθηρογραφικών ευρημάτων και λιγότερο σαν διαγνωστικές μέθοδοι πρώτης γραμμής. Νέα, πολλά υποσχόμενα PET ραδιοφάρμακα, όπως επισημασμένα με Ga-68 διφωσφονικά, μπομπεσίνες και αναστολείς PSMA αποκτούν ιδιαίτερο κλινικό ενδιαφέρον λόγω των εξαιρετικών απεικονιστικών τους χαρακτηριστικών, της διαθεσιμότητας της γεννήτριας γερμανίου/γαλλίου ($^{68}\text{Ge}/^{68}\text{Ga}$) και τελευταία λόγω ελλείψεων της γεννήτριας τεχνητίου.

Καθε ραδιοφάρμακο έχει έναν συγκεκριμένο μηχανισμό πρόσληψης και συνεπώς σε συγκριτικές μελέτες με διαφορετικά ραδιοφάρμακα τα απεικονιστικά ευρήματα μπορεί να διαφέρουν για τις ίδιες βλάβες σε ευαισθησία, ειδικότητα και συνολική ακρίβεια. Κατά πόσο το σπινθηρογράφημα οστών μπορεί να αντικατασταθεί από αυτές τις νέες μεθόδους αποτελεί αντικείμενο συζήτησης. Η μεγαλύτερη απορροφούμενη δόση, το υψηλότερο κόστος και η ανάγκη τοπικών κυκλοτρονίων (in-site cyclotron) περιορίζουν τη χρήση των μεθόδων PET σαν εξετάσεις πρώτης επιλογής στη διερεύνηση οστικών μεταστάσεων σε ασθενείς με καρκίνο προστάτη:

Το σπινθηρογράφημα οστών παραμένει εξέταση εκλογής για τον εντοπισμό οστικών μεταστάσεων στην τρέχουσα κλινική πράξη.